

IFRS for Small en Medium Sized Entities

IFRS light voor niet-beursgenoteerde
ondernemingen

Op 9 juli 2009 is de definitieve International Financial Reporting Standard for Small and Medium Sized Entities (IFRS SME) uitgebracht. Na de zogenaamde Full IFRS standaarden is dit het tweede grote project van de International Accounting Standards Board. Deze brochure geeft een overzicht van de belangrijkste gevolgen voor niet-beursgenoteerde ondernemingen die overwegen IFRS SME toe te passen.

Sinds 1 januari 2005 dienen Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen hun geconsolideerde jaarrekeningen op te stellen volgens de International Financial Reporting Standards (volledig IFRS). Niet-beursgenoteerde ondernemingen in Nederland hebben de mogelijkheid om deze standaarden vrijwillig toe te passen. In de praktijk wordt daar echter vooralsnog weinig gebruik van gemaakt; de standaarden worden als te moeilijk ervaren en daardoor als te kostbaar om in de praktijk toe te passen. Daarom heeft de IASB het initiatief genomen om een IFRS light-variant in het leven te roepen voor niet-beursgenoteerde (en niet anders gereguleerde) ondernemingen: IFRS SME (Small and Medium Sized Entities).

Voor welke ondernemingen is IFRS SME bedoeld?

IFRS SME is bedoeld voor alle niet-beursgenoteerde ondernemingen en niet anders gereguleerde ondernemingen die een internationaal vergelijkbare jaarrekening willen opstellen. Toepassing gebeurt op vrijwillige basis, tenzij een nationale wetgever IFRS SME verplicht stelt.

Waarom is IFRS SME ontwikkeld?

Op dit moment stellen niet-beursgenoteerde ondernemingen hun jaarrekeningen op volgens lokale grondslagen, die per land verschillen. De behoefte aan internationaal vergelijkbare informatie neemt toe. Hiervoor zijn verschillende oorzaken te noemen:

- ▶ Niet-beursgenoteerde ondernemingen en de gebruikers van hun jaarrekeningen opereren in een steeds internationaler krachtenveld.
- ▶ Banken hebben te maken met meer grensoverschrijdende kredieten alsmede standaardisering van regels voor het bepalen van kapitaalvereisten.

- ▶ Niet-beursgenoteerde ondernemingen hebben bovendien (steeds vaker) buitenlandse aandeelhouders alsmede buitenlandse afnemers en leveranciers.

Indien deze ondernemingen internationaal financieel willen communiceren, hebben ze op dit moment alleen het (kostbare) volledige IFRS als alternatief voor de lokale verslaggeving.

Waaruit bestaat IFRS SME?

De standaard voor IFRS SME bestaat uit 3 delen:

- ▶ de standaard, die bestaat uit 230 bladzijden verdeeld in 35 secties;
- ▶ de Basis for Conclusions. In deze sectie worden de achtergronden van de totstandkoming van de standaard beschreven;
- ▶ een IFRS SME-voorbeeldjaarrekening en een disclosure checklist van ongeveer 40 pagina's.

Door het korte en bondige taalgebruik is IFRS SME makkelijker te lezen dan het volledige IFRS. Hiernaast is IFRS SME beperkt in omvang (ongeveer 15% van de omvang van het volledige IFRS). Er dient echter niet uit het oog verloren te worden dat veel toelichtende (niet-vetgedrukte) paragrafen, die ter verduidelijking in het volledige IFRS zijn opgenomen, niet in IFRS SME zijn overgenomen. Dit kan de interpretatie van de standaarden bemoeilijken. Ook biedt IFRS SME voor financiële instrumenten de mogelijkheid om terug te grijpen op de regels van het volledige IFRS.

Wat zijn de belangrijkste vereenvoudigingen in vergelijking met volledig IFRS?

	Volledig IFRS	IFRS SME
Goodwill	Activeren en niet afschrijven. Jaarlijkse impairment test verplicht	Activeren en afschrijven over economische levensduur
Impairment test	Verplicht indien er een impairment indicator is. Jaarlijks verplicht voor immateriële vaste activa met onbepaalde gebruiksduur, immateriële vaste activa die nog niet in gebruik genomen zijn en voor goodwill	Slechts verplicht indien er een impairment indicator is
Materiële en immateriële vaste activa	Waardering tegen kostprijs of reële waarde	Waardering tegen kostprijs
Vastgoedbeleggingen	Waardering tegen kostprijs of reële waarde	Waardering tegen fair value tenzij fair value niet betrouwbaar is te meten
Rentekosten	Verplicht indien is voldaan aan voorwaarden (vanaf 2009)	Ten laste van de winst-en-verliesrekening
Activeren ontwikkelingskosten	Verplicht indien is voldaan aan voorwaarden	Activeren niet toegestaan. Verplicht verwerken in winst-en-verliesrekening
Joint ventures	Geconsolideerde jaarrekening: waardering tegen equity-methode of proportionele consolidatie tenzij aangehouden ter vervreemding. Enkelvoudige jaarrekening: kostprijs of reële waarde met waarde-vermindering door eigen vermogen of winst-en-verliesrekening tenzij aangehouden ter vervreemding	Geconsolideerde jaarrekening: equity-methode, kostprijs of reële waarde met waardeverandering in winst-en-verliesrekening. Enkelvoudige jaarrekening: kostprijs of reële waarde met waardeverandering in winst-en-verliesrekening
Waardering van deelnemingen met invloed van betekenis	Geconsolideerde jaarrekening: equity methode tenzij aangehouden ter vervreemding. Enkelvoudige jaarrekening: kostprijs of reële waarde met waardeverandering door eigen vermogen of winst-en-verliesrekening	Geconsolideerde jaarrekening: equity-methode, kostprijs of reële waarde met waardeverandering in winst-en-verliesrekening. Enkelvoudige jaarrekening: kostprijs of reële waarde met waardeverandering in winst-en-verliesrekening
Financiële instrumenten	Uitgebreide voorschriften en vereisten met betrekking tot verwerking en classificatie van financiële instrumenten en toepassingsregels van hedge accounting	Minder uitgebreide voorschriften en vereisten met betrekking tot verwerking en classificatie van financiële instrumenten en toepassingsregels van hedge accounting

Wat zijn de belangrijkste vereenvoudigingen in vergelijking met volledig IFRS?

	Volledig IFRS	IFRS SME
Pensioenen	Projected Unit Credit methode verplicht voor defined benefit plans	In beginsel projected unit credit methode voor defined benefit plans maar verlichtingen toegestaan indien sprake is van onnodige kosten of inspanningen. Niet noodzakelijk om elk jaar actuariële berekening te laten maken of onafhankelijk actuaris in te schakelen
Waarderen van onzekere belastingposities	Op basis van algemene uitgangspunten voor het bepalen van voorzieningen	Op basis van een gewogen gemiddelde van alle mogelijke uitkomsten
Toelichtingsinformatie algemeen	Uitgebreid	Minder uitgebreid

Wat zijn de belangrijkste verschillen met de huidige Nederlandse wet- en regelgeving?

	Dutch GAAP	IFRS SME
Immateriële vaste activa en materiële vaste activa	Waardering tegen kostprijs of actuele waarde	Waardering tegen kostprijs
Vastgoedbeleggingen	Waardering tegen kostprijs of fair value	Waardering tegen reële waarde tenzij reële waarde niet betrouwbaar is te meten
Positieve goodwill	Activeren en afschrijven dan wel rechtstreeks ten laste van het vermogen of resultaat	Activeren en afschrijven
Negatieve goodwill	Afhankelijk van feitelijke omstandigheden direct in het resultaat dan wel geleidelijk ten gunste van het resultaat	Direct in het resultaat
Verwerking ontwikkelingskosten	Activeren indien voldaan is aan voorwaarden, anders in winst-en-verliesrekening	Verplicht verwerken in winst-en-verliesrekening
Activering van emissiekosten en oprichtingskosten	Toegestaan	Niet toegestaan
Kosten van groot onderhoud	Opbouw voorziening of activering en afschrijving volgens componentenbenadering of direct in winst-en-verliesrekening	Activering en afschrijving volgens componentenbenadering

Wat zijn de belangrijkste verschillen met de huidige Nederlandse wet- en regelgeving?

	Dutch GAAP	IFRS SME
Waardering deelnemingen met invloed van betekenis	Geconsolideerde jaarrekening: netto vermogenswaarde. Enkelvoudige jaarrekening: netto vermogenswaarde of kostprijs (met toepassing van art. 2: 408 BW)	Geconsolideerde jaarrekening: equity-methode, kostprijs of reële waarde met waardeverandering in winst-en-verliesrekening. Enkelvoudige jaarrekening: kostprijs of reële waarde met waardeverandering in winst-en-verliesrekening
Joint ventures	Geconsolideerde jaarrekening: netto vermogenswaarde of proportionele consolidatie. Enkelvoudig: netto vermogenswaarde of kostprijs (met toepassing van art. 2: 408 BW)	Geconsolideerde jaarrekening: equity-methode, kostprijs of reële waarde met waardeverandering in winst-en-verliesrekening. Enkelvoudige jaarrekening: kostprijs of reële waarde met waardeverandering in winst-en-verliesrekening
Waardering deelnemingen zonder invloed van betekenis	Kostprijs of actuele waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	Reële waarde met waardeverminderingen door de winst-en-verliesrekening tenzij niet betrouwbaar te schatten dan kostprijs
Deelnemingen gehouden door participatiemaatschappijen	Kostprijs of reële waarde	Geen specifieke regelgeving (kostprijs, reële waarde of equity-methode)
Waardering financiële instrumenten	Over het algemeen bestaat de keuze tussen kostprijs en reële waarde	Per categorie dwingend voorgeschreven of kostprijs of reële waarde dient te worden gehanteerd
Hedge accounting	Geen specifieke regels ten aanzien van risico's en instrumenten. Kostprijs-hedge accounting toegestaan	Slechts voor specifiek omschreven risico's en instrumenten toegestaan. Kostprijs-hedge accounting niet toegestaan
Classificatie van financieel instrument als eigen vermogen of vreemd vermogen	Enkelvoudige jaarrekening: op basis van juridische aanduiding. Geconsolideerde jaarrekening: op basis van economische realiteit; eigen- en vreemdvermogens-componenten mogen afzonderlijk worden gerubriceerd; indien niet afzonderlijk gerubriceerd dan in de toelichting aangeven hoe de instrumenten zijn verwerkt	Enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening: op basis van economische realiteit. Eigen- en vreemdvermogens-componenten moeten afzonderlijk worden gerubriceerd
Waardering van voorzieningen	Nominale waarde of contante waarde	Contante waarde indien tijdswaarde materieel. Belastinglatenties verplicht tegen nominale waarde
Waarderen van onzekere belastingposities	Op basis van algemene uitgangspunten voor het bepalen van voorziening	Op basis van een gewogen gemiddelde van alle mogelijke uitkomsten

Wat zijn de belangrijkste verschillen met de huidige Nederlandse wet- en regelgeving?

	Dutch GAAP	IFRS SME
Voorziening voor reorganisatiekosten	Vorming voorziening onder omstandigheden ook mogelijk indien na de balansdatum met de uitvoering is gestart of hierover is gecommuniceerd	Vorming voorziening indien vóór de balansdatum sprake is van een verplichting
Voorziening voor herstelkosten	Vorming voorziening direct bij investering en activering in verkrijgingsprijs of gedurende looptijd voorziening opbouwen	Vorming voorziening direct bij investering en activering in verkrijgingsprijs
Pensioenen	Verplichtingen benadering (vergelijkbaar met 'gewone' voorzieningen) of IAS 19	In beginsel projected unit credit methode voor defined benefit plans maar verlichtingen toegestaan indien sprake is van onnodige kosten of inspanningen. Niet noodzakelijk om elk jaar actuariële berekening te laten maken of onafhankelijk actuaris in te schakelen
Consolidatievrijstellingen	Vrijstelling indien er sprake is van kleine groepen indien de benodigde gegevens alleen tegen onevenredige kosten of met grote vertraging te verkrijgen zijn, alsmede indien er sprake is van personal holdings	Geen consolidatievrijstelling in deze gevallen
Fusies en overnames	Afhankelijk van de feitelijke omstandigheden verwerking door middel van de purchase-methode of de pooling of- interest-methode. Voorwaardelijke verplichtingen dienen bij overnames niet in de overnamebalans te worden opgenomen	Alleen purchase accounting is toegestaan. Voorwaardelijke verplichtingen dienen bij overnames in de overnamebalans te worden opgenomen tegen reële waarde
Beëindiging van bedrijfsactiviteiten	Geen afzonderlijke presentatie in de winst-en-verliesrekening	Afzonderlijke presentatie in de winst-en-verliesrekening verplicht
Verwerking fouten	Onderscheid tussen fundamentele fouten en andere fouten: fundamentele fouten worden via rechtstreekse mutatie van het eigen vermogen in het jaar van herstel verwerkt en andere fouten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt	Alle (materiële) fouten worden via rechtstreekse mutatie van het eigen vermogen verwerkt
Cumulatieve valutaverschillen bij afstoting deelneming	Bij afstoten van de deelneming verwerken via winst-en-verliesrekening of via eigen vermogen	Bij afstoten van de deelneming blijven cumulatieve verschotten in het vermogen

Wat zijn de belangrijkste verschillen met de huidige Nederlandse wet- en regelgeving?

	Dutch GAAP	IFRS SME
Gesegmenteerde informatie	Bepaalde gesegmenteerde informatie altijd verplicht	Niet verplicht
Betaling op basis van aandelen	Personeelsopties worden tegen intrinsieke waarde of fair value gewaardeerd	Personeelsopties worden tegen fair value gewaardeerd

In het algemeen kan gesteld worden dat IFRS SME mogelijk op bepaalde punten tot iets meer toelichtingsinformatie zal leiden ten opzichte van de Nederlandse wet- en regelgeving. Echter in een aantal gevallen kan ook de Nederlandse wet- en regelgeving tot meer toelichtingsinformatie leiden. Per saldo zal toepassing van IFRS SME naar verwachting weinig lastenverzwarend zijn met betrekking tot de te verstrekken toelichtingen.

Wat is de huidige status?

De standaarden van de IASB worden als gezaghebbend beschouwd maar hebben geen wettelijke status. Wettelijke status krijgt de IFRS SME standaard pas indien een land of bijvoorbeeld de Europese Unie de standaarden overneemt in haar eigen wetgeving.

Landen binnen de Europese Unie lijken verdeeld over de noodzaak van IFRS SME. Sommige zien niet direct behoefte aan uitbreiding van de internationale regelgeving en vinden dat hun huidige regelgeving voldoet. Andere landen als Denemarken, Noorwegen en het Verenigd Koninkrijk, hebben te kennen gegeven te overwegen om IFRS SME naast de eigen regelgeving op vrijwillige basis te zullen invoeren.

De 'emerging countries', zoals Bulgarije, maar ook bijvoorbeeld landen als Australië en Zuid-Afrika, hebben aangekondigd IFRS SME te zullen implementeren in hun nationale regelgeving. Een aantal andere landen hebben dit momenteel in overweging.

Het is nog niet bekend of de Nederlandse wetgever of de Europese Unie IFRS SME verplicht of als vrijwillig alternatief gaan voorschrijven. Het ligt wel in de verwachting dat de Europese Unie het mogelijk zal maken IFRS SME in te passen in haar huidige richtlijnen.

Wat zijn de mogelijkheden voor Nederlandse ondernemingen?

De huidige IFRS SME standaard kent nauwelijks strijdigheden met de Nederlandse wet en een beperkt aantal strijdigheden met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Het is daarom wellicht voor uw onderneming mogelijk om een geconsolideerde jaarrekening op te stellen die zowel voldoet aan de Nederlandse wet als aan IFRS SME. Dit zal per jaarrekening individueel vastgesteld dienen te worden.

Indien een Nederlandse onderneming overstapt op IFRS SME zal dit in beginsel alleen een verzwaring betekenen voor ondernemingen die een toegezegde pensioenregeling hebben, hun vastgoedbeleggingen tegen kostprijs waarderen, de deelnemingen zonder invloed van betekenis tegen kostprijs waarderen, ingewikkelde financiële instrumenten aanhouden of aandelenopties voor het personeel hebben uitgegeven.

Daartegenover staat dat IFRS SME niet-beursgenoteerde ondernemingen in staat stelt hun financiële informatie op transparante wijze te delen met buitenlandse banken, afnemers en andere belanghebbenden met alle voordelen van dien. Ook stelt IFRS SME niet-beursgenoteerde ondernemingen in staat om binnen hun groep de internationale verslaggevingstelsels te harmoniseren.

Concluderende opmerkingen

De IASB heeft een nieuwe standaard gepubliceerd die niet-beursgenoteerde ondernemingen in staat stelt internationaal vergelijkbare financiële informatie te produceren als alternatief voor het kostbare volledige IFRS. Het is duidelijk dat de financiële verslaggeving een nieuwe harmonisatiestap aan het maken is voor de toekomst. Niet door iedereen zal dit met gejuich worden ontvangen, maar op de lange termijn zullen vele gebruikers hiervan profiteren.

Ernst & Young helpt u graag om de mogelijkheden van IFRS SME voor uw onderneming te analyseren en uit te werken.

Over Ernst & Young

Ernst & Young is wereldwijd toonaangevend op het gebied van assurance, tax, transactions en advisory. Juridische en notariële dienstverlening wordt in een strategische alliantie met Ernst & Young Belastingadviseurs LLP verzorgd door Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen LLP. Onze 135.000 mensen delen wereldwijd dezelfde waarden en staan voor kwaliteit. Wij maken het verschil door onze mensen, onze cliënten en de samenleving te helpen hun mogelijkheden optimaal te benutten.

Over Ernst & Young's Assurance Services

Een sterke, onafhankelijke en tijdige audit is van onschatbaar belang voor uw organisatie. De audit bevat vitale informatie voor het management maar evengoed voor het audit committee, investeerders en andere betrokkenen. Daarom staat kwaliteit centraal bij elke audit die wij verrichten. Die kwaliteit begint met onze mensen. Met hun gedrevenheid, diepgaande vakkennis en auditervaring bij tal van toonaangevende organisaties. Mensen die werken volgens beproefde methodes en up to date controleprogramma's van de vereiste professionele kwaliteit. Tel daarbij op onze vakkennis en internationale ervaring in tal van sectoren en u weet waarom Ernst & Young het verschil maakt.

Contact

Wilt u meer informatie over dit onderwerp dan kunt u contact opnemen met:

Marcel de Kimpe

Partner Directoraat Vaktechniek

+ 31 (0) 10-406 80 34

marcel.de.kimpe@nl.ey.com

www.ey.nl

© Ernst & Young 2009.

